

A KÖNYV A NAGYVILÁGBAN

A SZOVJETUNIO ÚJ ÖTÉVES TERVÉ- NEK TERVEZETÉBŐL

„Meg kell javítani a közkönyvtárak és a klubintézmények munkáját és meg kell szilárdítani anyagi bázisukat.

Intézkedéseket kell tenni a könyvkiadás megjavítására és fejlesztésére.

Növelni kell a könyvek, folyóiratok és lapok kiadását, gondot fordítva a kiadások és a példányszám további növelésére. Meg kell javítani a kiadott könyvek művészi és nyomdatechnikai kiállítását, ki kell szélesíteni és meg kell szilárdítani a poligráfiai bázist, körülbelül 50 százalékkal növelni kell a Szovjetunio kulturális ügyei minisztériumához tartozó nyomdavállalatok kapacitását, fel kell szerelni a nyomdákat korszerű berendezéssel, meg kell javítani a betűgazdálkodást és a nyomdai festék minőségét. Ki kell szélesíteni a könyvkereskedelmet, különösen falun.“

*

A SZOVJETUNIO Állami Szépirodalmi Kiadója ez év január—februárjában körülbelül 100 könyvet ad ki, 10 550 000 példányban. Megjelenik Dosztojevszkij, Ny. Osztrovszkij, Leszja Ukrainka, Prisvin és Heine összes műveinek első kötete, Gorkij, Leszkov, Fagyejev, Polevoj és Hasek műveinek illusztrált kiadása.

Az Állami Politikai Kiadó a testvéri kommunista és munkáspártok vezetőinek műveit készüli kiadni. Megjelennek Clement Gottwald, Gheorghie Gheorghiu-Dej, Rákosi Mátyás, Maurice Thorez és Enver Hodzsa művei; kiadják a kínai Országos Népi Gyűlés második ülészakán elhangzott beszédeket. (*Lityeratur-naja Gazeta*)

MEGRÁZÓ KÖNYV jelent meg nemrégiben az Egyesült Államokban. John Wexley írta és a címe: Julius és Ethel Rosenberg elítéltetése. A Masses and Mainstream című haladó amerikai irodalmi folyóiratban Richard O. Boyer ismerteti ezt a könyvet „Amerikai J'accuse“ címmel. Zoláhcz hasonlítja a könyv szerzőjét, és a könyv jelentőségét a Dreyfus-ügyhöz. „Dokumentációs remekmű, napjaink tragédiája — írja — szörnyűsége oly megrázó, mint a klasszikus görög drámáké. Vannak könyvek, amelyek csak irodalmi események; ez a könyv

bomba, amelyik nemcsak a Rosenberg-Sobell bűnösségének kártyavárát dönti halomba, de megrázza azoknak a politikusoknak a tekintélyét is, akik ezt a kártyavárát építették.“ A New York Times és sok más reakciós amerikai lap hallgatott a könyv megjelenéséről, így akárván meggátolni, hogy az emberek ráébredjenek a Rosenberg-per aljasságára. (*Masses and Mainstream*)

*

A SZOVJETUNIOBAN a tudományos vonatkozású ifjúsági könyvek pályázatára 372 kézirat és könyv érkezett be. Az óvodáskorú és a tíz éven aluli iskolás gyermekek számára írott művek kategóriájában az első díjat nem adták ki; tízezer rubeles második díjat nyert N. I. Szladkov „A huncut madárfiókák“ című kézírata, valamint L. J. Galperstejn és P. P. Hlebnyikov „Gépkocsitelepünk“ című könyve. A „középkorú“ gyermekek számára írott könyvek közül tizenötezer rubeles első díjjal jutalmazták A. L. Sejkin „Legenda a térképről“ című kéziratát. A serdülő korúak számára írott művek első díját V. V. Poksisevszkij nyerte, „A. I. Vojejkov, a nagy orosz földrajztudós“ c. kéziratával. (*Szovjetszkaja Kultura*)

A FRANKFURT-AM-MAINBAN rendezett könyvvásáron egy göttingeni kiadóvállalat náci vezetők műveit ajánlotta olvasóinak. Köztük voltak Alfred Rosenberg, hírhedt náci-ideológus „Utolsó feljegyzései“, az „SS-csapatok aranykönyve“, „Az SS munkában“ stb. A többi kiadóvállalat képviselői és a vásárlók kezdetül fogva rossz szemmel nézték a náci ponyvairodalmat, de hiába figyelmeztették a kiadót. Végül is — még mielőtt a könyvkereskedők szövetségének vezetősége érdemben foglalkozott volna a kérdéssel — a felháborodott közönség egyszerűen kidobálta az említett „műveket“ a vásárról. (*Lityeratur-naja Gazeta*)

A LENGYELORSZÁGBAN folyó falusi olvasóverseny résztvevőinek küldöttei országos összejövetelre gyűltek össze Poznanban. A beszámolóból kiderült, hogy a falvakban mintegy 600 000 olvasó kör működik s az akció a lengyel falvakban több mint 61 százalékát öleli fel. Az összejövetelen rámutattak arra, hogy milyen jó hatást gyakorol az olvasás a termelés felállítására, az újítomozgalom előmozdítására stb. Ugyanakkor beszéltek arról is, hogy milyen káros hatása van az unalmas, selejtes irodalom olvasásának. (*Bibliotekarz*)

AZ EZEREGYÉJSZAKA meséinek harmadik és utolsó, szépen kiállított kötetével örvezeteti meg vevőit a francia Fasquelle és Gallimard könyvesbolt. Egy-egy kötete kb. 8—900 oldal terjedelmű, fedelük ízlésesen illusztrált. Ugyancsak Gallimardnál és a Pleiade könyvtárban kapható Roger Martin du Gard újabb két kötete. Az eddig még kiadatlan Devenir egyike du Gard első műveinek, amit az író szándékosan hagyott feledésbe merülni, a másik önéletrajzi és irodalmi emlékeit tartalmazza. Pleiade újdonságai közé tartozik még az egy kötetben megjelent Ilias és Odysseia is. (*Le Figaro Littéraire*)

ANDRÉ SAURET francia könyvkiadó „Nagy díj”-nak elnevezett sorozatban kiadja a világirodalomnak az általa legnagyobbra tartott tizenkét alkotását. Legelsőnek Hawthorne „Skarlát betű” és Csehov „Hétköznapi történetek” című műveit jelentette meg, ezeknek a közönség körében nagy sikerük volt. A továbbiakban megjelenik Franz Kafka, L. Tolsztoj, Dickens, Dosztojevszkij és még hat nagy író munkája. (*Le Figaro*)

MARCEL PROUST mostanában felfedezett regényének első angol fordítása jelenik meg Amerikában a Simon & Schuster kiadónál. A mű címe Jean Santeuil, előszavában André Maurois beszámol a kézirat felfedezéséről. Állítólag Proust ezt a regényét az Élvezetek és napok c. elbeszélésgyűjteményének és Du Côté de Chez Swann című regényének megjelenése között írta. (*The New York Times*)

HEINE-TÁRSASÁG szervezéséről tárgyalnak a nagy költő szülővárosában, Düsseldorfban. Heine halálának 100. évfordulója alkalmából Düsseldorf városa nagyszabású emlékünnepelet rendez. (*Frankfurter Rundschau*)

„A LENGYEL KÖNYVEK mind nagyobb tért hódítanak a világpiacra” — írja a Zycie Warszawy és kimutatja, hogy míg 1953-ban mindössze 170 000 példányban, 1954-ben pedig 318 000 példányban szállítottak lengyel könyveket külföldre, addig az 1955. évnek már az első felében 204 000 példányra szökkent fel a kiszállított lengyel művek mennyisége. Igen népszerűek külföldön a többnyelvű lengyel művészeti albumok, továbbá Chopin művei és a lengyelnyelvű, illetve különféle idegen nyelvekre lefordított matematikai, nyelvtudományi orientalisztikai, irodalomtörténeti stb. munkák. (*Bibliotekarz*)

KÍNÁBAN új szépirodalmi-kritikai folyóirat indult meg a kiadóvállalatok, könyvtárak, kulturális intézmények és diákok számára. A címe: Túsújúepao (Olvasmány). A lap elsősorban a kínai irodalommal foglalkozik, de meg szándékozik ismertetni olvasóit a Szovjetunióban és a népi demokratikus országokban megjelenő művekkel is. (*Inosztrannaja Lityeratura*)

AZ UNESCO nemzetközi intézetet állít fel Rómában a kultúrjavak megőrzése és helyreállítása céljából. Ennek lényegileg három feladata lesz: a megőrzés és restaurálás tudományos és technikai irodalmának összegyűjtése, a kutatások összehangolása és előmozdítása, valamint közreműködés a szakemberek kiképzésében.

BRAZILIÁBAN, Pernambuco állam új szépirodalmi folyóirat indult meg „Encontro” (Találkozás) címmel. Pernambuco állam haladó értelmiségi dolgozóinak jelentős csoportja tömörült a folyóirat köré. A lap főszerkesztője José Otavio de Freytas, jr., neves író és kritikus. A szerkesztőség céljaul tüzte ki a braziliai nemzeti kultúra védelmét és széleskörű nemzetközi kulturális csere kiépítését. (*Inosztrannaja Lityeratura*)

ÉRDEKES LEVÉLGYŰJTEMÉNYT adott ki nemrégiben a párizsi „Gallimard” kiadóvállalat. A levelek André Suarès francia író tollából származnak és „A címzett nem tudott róluk” címmel jelentek meg, minthogy Suarès nem is gondolt a levelek elküldésére. A címzettek közt van többek között Tolsztoj, Charles Péguy, Jules Lemaitre, Paul Claudel, Stefan Zweig és Paul Dukas. (*Basler National Zeitung*)

EGY ANGOL EGYHÁZI BÍRÓSÁG nemrég engedélyt adott sir Thomas Walsingham angol földbirtokos sírjának feltárására. Calvin Hoffman amerikai írónak és másoknak ul. az a véleményük, hogy Shakespeare darbjait Christopher Marlow írta, akit nem ölték meg egy kocsmai verekedés alkalmával — mint általában hiszik — hanem álnéven írta darbjait. Ezt a titkot pártfogója, Thomas Walsingham természetesen tudta és most azt reméli, hogy az ő chislehursti sírjában megtalálják Shakespeare néhány kéziratát és az írás analízise eldönti az állítás helyességét. „Ez a vita, mely a Hamlet szerzője körül keletkezett, kétségkívül egyike lesz a legszenzációsabb színjátékoknak, sőt a legtipikusabb shakespearei színjátékoknak” — írja a Le Figaro című francia lap.